Gdańskie Lwy

Język polski – test dla uczniów klas piątych

szkół podstawowych w roku szkolnym 2010/2011

Etap szkolny (60 minut) **Dysleksja** ☐

[suma punktów]

Imię i nazwisko ..... kl.5 ...

Przeczytaj uważnie tekst i w zadaniach od 1. do 10. zaznacz poprawne odpowiedzi.

A tymczasem wielbłądy pędziły jak huragan po błyszczących od księżyca piaskach. Zapadła głęboka noc. Księżyc, z początku wielki jak koło i czerwony, zbladł i wytoczył się wysoko. Oddalone wzgórza pustyni pokryły się muślinowym, srebrnym oparem, który nie przesłaniając ich widoku zmienił je jakby w świetlane zjawiska. Od czasu do czasu spoza skał tu i owdzie rozsianych dochodziło żałosne skomlenie szakali.

Upłynęła znowu godzina. Staś otoczył ramieniem Nel i podtrzymywał ją, usiłując przez to złagodzić męczące rzuty szalonej jazdy. Dziewczynka coraz częściej zaczęła wypytywać go, dlaczego tak pędzą i dlaczego nie widać ani namiotów, ani tatusiów. Staś postanowił wreszcie powiedzieć jej prawdę, która i tak prędzej czy później musiała się wydać.

– Nel – rzekł – ściągnij rękawiczkę i upuść ją nieznacznie na ziemię.

– Dlaczego, Stasiu?

A on przycisnął ją do siebie i odpowiedział z jakąś niezwykłą mu tkliwością:

– Zrób, co ci mówię.

Nel trzymała się jedną ręką Stasia i bała się go puścić, ale poradziła sobie w ten sposób, że poczęła ściągać ząbkami rękawiczkę – z każdego palca osobno – a wreszcie, zsunąwszy ją zupełnie, upuściła na ziemię.

– Po niejakim czasie rzuć drugą – odezwał się znowu Staś. – Ja rzuciłem już swoje, ale twoje łatwiej będzie dostrzec, bo jasne.

I widząc, że dziewczynka patrzy nań pytającym wzrokiem, tak mówił dalej:

– Nie przestrasz się, Nel…Ale widzisz…być może, że my wcale nie spotkamy ani twego, ani mojego ojca… i że nas ci szkaradni ludzie porwali.

Fragment *W pustyni i w puszczy* Henryka Sienkiewicza

1. Akcja tego fragmentu powieści rozgrywa się
a) w lasach.
b) w dżungli.
c) na pustyni.
d) na bagnach.

2. Bohaterowie podróżują na
a) słoniach.
b) koniach.
c) szakalach.
d) wielbłądach.

3. Zwierzęta, na których jechały dzieci,
a) szły powoli.
b) często odpoczywały.
c) czasami przyspieszały.
d) wciąż utrzymywały szybkie tempo.

4. O wydarzeniach opowiada
a) Staś.
b) Nel.
c) porywacz.
d) osoba, która nie bierze udziału w zdarzeniach.

5. Staś poprosił Nel, aby upuściła rękawiczki na ziemię, bo
a) uznał je za niepotrzebne.
b) martwił się, aby się nie zgrzała.
c) chciał zostawić ślad dla poszukujących.
d) zamierzał odwrócić uwagę porywaczy.

6. Określenie *szkaradni* (ludzie) oznacza
a) okropni.
b) grzeczni.
c) milczący
d) źle ubrani.

7. Porównanie występuje w wypowiedzeniu:
a) „Zapadła głęboka noc".
b) „męczące rzuty szalonej jazdy".
c) „wielbłądy pędziły jak huragan".
d) „dochodziło żałosne skomlenie szakali".

8. Na opisany krajobraz składają się
a) drzewa i skały.
b) wzgórza i góry.
c) wyłącznie skały.
d) skały i wzgórza.

9. W powyższym fragmencie panuje nastrój
a) wesołości.
b) tajemnicy.
c) przerażenia.
d) rozleniwienia.

10. W opisie krajobrazu pojawiają się kolory
a) czarny i żółty.
b) żółty i srebrny.
c) czerwony i biały.
d) srebrny i czerwony.

11. Ułóż <u>jedno zdanie złożone</u> na temat opisanych w tekście wydarzeń.

……..

……..

……..

12. Wybierz nazwy uczuć, które towarzyszyły dzieciom podczas ich podróży, i połącz je strzałką z wybraną postacią.

odwaga

niepewność

strach

troska

zaciekawienie

zmęczenie

radość

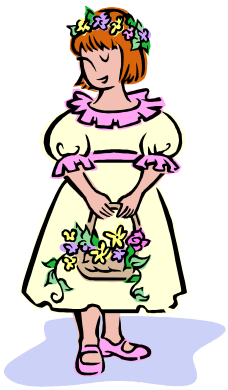

Staś

Nel

13. Wybierz i przepisz fragment tekstu, opisujący stosunek Stasia do Nel. Pamiętaj o cudzysłowie.

……

……

……

……

Dokończ zdanie.
Z powyższego fragmentu wynika, że Staś był wobec Nel ……..

14. Dopisz wybrane z tekstu epitety określające <u>noc</u> i <u>księżyc</u>.

noc – 1) ……

księżyc – 1) ……, 2) ……

15. Przepisz fragment zawierający przenośnię i wyjaśnij ją własnymi słowami. Pamiętaj o cudzysłowie.

przenośnia

……..

……..

……..

wyjaśnienie przenośni

……..

……..

……..

16. Do tekstu przedstawiającego przygody Stasia i Nel ułóż plan zdarzeń zawierający co najmniej cztery punkty. Wypowiedzenia zapisz <u>w formie zdań.</u>

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

17. Wybierz i wpisz poziomo do diagramu wyrazy, które zawierają „rz” lub „ż” lub „ch” wymienne. Odczytaj i zapisz hasło, a dowiesz się, co planuje Staś.

wożę, użyć, każdy, ważyć, suchy, pech, chudy, ruch, wierzyć, rzeka, kurze, zajrzeć

wyraz z "ch" wymiennym	1	2	3	4			
wyraz z "rz" wymiennym	5	6	7	8	9	10	11
wyraz z "ż" wymiennym	12	13	14	15	16		
wyraz z "ch" wymiennym	17	18	19	20	21		
wyraz z "rz" wymiennym	22	23	24	25	26		
wyraz z "ż" wymiennym	27	28	29	30			

Rozwiązanie: 2, 19, 6, 26, 3, 25, 22, 30 **Hasło: ……**

18. Ułóż zdanie na dowolny temat zawierające co najmniej trzy wyrazy. Uwaga! Żaden z wyrazów nie może składać się z więcej niż dwóch sylab.

……..

……..

19. Podane rzeczowniki połącz z odpowiednią formą.

Stasiu

wzrokiem

rękawiczkę

namiotów

Biernik, l. poj., r. żeński

Dopełniacz., l. mn., r. męski

Biernik, l. mn., r. nijaki

Wołacz, l. poj., r. męski

Narzędnik, l. poj., r. męski

20. Spośród podanych wyrazów wybierz i wypisz te, które należą do rodziny wyrazów <u>dziecko.</u>

chłopiec, dziecięcy, dziewczynka, maluch, zdziecinnieć, rodzice, mama, dziecinny, tata, brat, siostra, dzieciństwo

…….....

…….....

21. Zaznacz drogę, która doprowadzi dzieci do domu. Składa się ona wyłącznie z przysłówków.

postanowił pogoń daleko
wieczorem noc
niezwykła szalonej
widzisz mówi
START →
szybko Staś druga później
wzgórza widok
ludzie otoczył

22. Podane wyrazy wpisz w odpowiednie miejsca w tabeli.

rzuć, Staś, męcząca, jazda, dziewczynka, pustynia, porwać

wyrazy zawierające więcej liter niż głosek	wyrazy zawierające tyle samo liter i głosek
……...	……...
……...	……...
……...	……...

23. Uzupełnij brakujące informacje w tabeli.

czasownik	osoba	liczba	czas	rodzaj
postanowił	3			męski
będziemy się spotykali		mnoga	przyszły	
pędzą	3			————

24. Wyrazy w zdaniu podpisz wybranymi z ramki nazwami części zdania.

orzeczenie przydawka okolicznik podmiot dopełnienie

Dzieci usłyszały żałosne skomlenie.

....

25. Puść wodze wyobraźni i opisz Stasia lub Nel. Uwzględnij wiek wybranej postaci, jej wygląd i sposób ubierania się. Twoja praca musi zająć co najmniej 12 linijek.

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..